

in dry forest. In Tortuguero and Golfito a number of *Iguana iguana* were seen. *Basiliscus basiliscus* was found in a meadow in Puerto Jiménez and in the rainforest in Corcovado and Golfito. *B. vittatus* and *B. plumifrons* were seen in Tortuguero. *Sceloporus squamosus* was found in the coastal area of Santa Rosa. *S. malachiticus*, an ovoviviparous species, was seen at higher altitudes in various areas including Cerro de la Muerte. It is thought that ovoviviparity may be an adaption to life at higher elevations. *Norops capitus* was found on the forest floor of Corcovado with *N. polylepis* on a shrub above it. *N. tropidolepis* was seen in the cool cloud forest of Monteverde and *N. intermedius* in the botanical gardens of San José. A *Pseustes poecilonotus* was found in a bromelia at Rincón de la Vieja N.P. *Coniophanes piceivittis* was seen on the dry forest floor of Santa Rosa. *Leptodeira rubricata* was captured on the veranda of a house in Pto Jiménez. A juvenile *Clelia clelia* was seen in Tortuguero. *Imantodes* was found both in the cool Monteverde forest and in the warm lowland forest of Tortuguero. *Bothrops nasutus* was seen on trails through the Corcovado N.P.

LITERATUUR

FERWERDA, W., W. DE VRIES & H. BRINKHOF, 1991. Natuurreisgids van Costa Rica. SNP Natuurreizen.
BLAIR, W.F. (red.), 1972. Evolution in the ge-

nus *Bufo*. University of Texas Press, Austin.
FRANZEN, M., 1987. Froschlurche aus dem Monteverde-Nebelwaldreservat, Costa Rica. herpetofauna 9(48): 18-23.
HAYES, M.P., J.A. POUNDS & W.W. TIMMERMAN, 1989. An annotated list and guide to the amphibians and reptiles of Monteverde, Costa Rica. SSAR Herpetological Circular no. 17, Tyler.
JANZEN, D.H. (red.), 1983. Costa Rican Natural History. University of Chicago Press, Chicago.
MCCOY, M., 1980. Reptiles of the Solomon islands. (Wau Ecology Institute handbook no. 7.). Sheck Wah Tong Printing Press Ltd., Hong Kong.
MUDDE, P. & M. VAN DIJK, 1983. Herpetologische waarnemingen in Costa Rica (II). Fluitkickers (Leptodactylidae). Lacerta 42: 28-31.
MUDDE, P. & M. VAN DIJK, 1984. Herpetologische waarnemingen in Costa Rica (IV). Glaskickers (Centrolenidae), Echte kikers (Ranidae) en Smalbekkickers (Microhylidae). Lacerta 42: 88-91.
SAVAGE, J.M. & R.J. VILLA, 1986. Introduction to the herpetofauna of Costa Rica. SSAR Contributions to Herpetology nr. 3, Athens.
WAKE, D.B. & J.F. LYNCH, 1976. The distribution, ecology and evolutionary history of plethodontid salamanders in tropical America. Nat. Hist. Mus. Los Angeles Co., Sci. Bull. 25: 1-65.

TIP: Natte handdoek

Sergé Bogaerts
Honingbijnhof 3
6533 RW
Nijmegen

Als amfibieënhouder ontkom je niet aan het feit dat er af en toe een dier ontsnapt. Voorkomen is altijd beter dan genezen. Amfibieën (en vooral salamanders) behoren echter tot een groep van meesterontsnappers. In tegenstelling tot reptielen houden ze het buiten een terrarium of aquarium vaak niet lang vol doordat ze uitdrogen. Ze zullen dan ook altijd een vochtige plek opzoeken, maar hoe snel bereiken ze die? Om dat te vergemakkelijken, kun je het beste, altijd of zodra je constateert dat er een dier ontsnapt is, op een aantal strategische plaatsen natte handdoeken neerleggen of andere vochtige plekken creëren. De dieren zullen zich hierdoor aangetrokken voelen en indien ze nog niet verdroogd zijn, kun je ze daar na één of twee nachten wel terugvinden.

TIP:**Mijtenbestrijding**

Hellie Klaasse
Klaproosstraat 3
2012 ZA Haarlem

Na de waarschuwende berichten over de risico's van bestrijdingsmethoden voor ectoparasieten, zoals teken en mijten bij reptielen, zou de twijfel kunnen toeslaan bij de terrariumhouder hoe je nog veilig en effectief van een mijtenplaag kunt afkomen. Een recente variant die in Diergaarde Blijdorp met succes is beproefd en die ik zelf met goed resultaat heb toegepast is het dompelmiddel Sebacil, dat niet alleen teken en mijten doodt maar ook de eitjes van teken (en, gezien de ervaring, ook die van mijten) verhindert uit te komen. Dat houdt in dat een éénmalige behandeling met dit middel al voldoende is. De werkzame stof is foxim; het is vooral populair in Oost-Europa in de veeteelt. Sebacil wordt geleverd door Bayer in een concentratie van 500 gram foxim per liter (in kleine porties verkrijgbaar via een dierenarts). De dosering voor teken- en mijtenbestrijding bij reptielen is half zo hoog als die bij zoogdieren. Voor reptielen wordt een oplossing gemaakt van 250 mg foxim per liter d.w.z. 1 ml Sebacil per 2 l water met behulp van een pipet. Deze verdunning is geschikt om te dompelen en om het terrarium mee te besproeien. Dompel het te behandelen reptiel gedurende enkele minuten in deze verdunning, met de kop boven water, om contact met de slijmvliezen van ogen, neus en bek te vermijden. Bestrijk de huid van de kop met de oplossing met behulp van een kwastje. De ogen kunnen extra beschermd worden door ze tevoren dicht te smeren met vitamine A-oogzalf. Klem de bek goed dicht. Wees zelf ook voorzichtig met de vloeistof en vermijd contact met slijmvliezen en open wondjes. Droog het dier na het dompelbad af of laat het, strak in een linnen zak gebonden, opdrogen zodat het niet al tongelend foxim binnenkrijgt. De dompeloplossing kan na het behandelen van de dieren gebruikt worden om het (zoveel mogelijk kaal gemaakte) terrariuminterieur grondig te besproeien. De effectiviteit staat of valt met de nauwgezetheid waarmee de (donkere en vochtige) eilegplaatsen van de mijten worden geraakt. Voorwerpen waar de bewoners graag aan likken kunnen vervolgens nagespoeld worden met schoon water. Vang zoveel mogelijk van het dompelmiddel op: het is chemisch afval en kan mee met de chemokar.

TIP:**Stoppenkasten**

Victor Loehr
Eksterweg 3
3403 BC
IJsselstein

U vertrekt met een veiliger gevoel van huis wanneer de terraria ieder apart over een aantal extra stoppenkasten geschakeld staan. In dat geval kan het namelijk nooit voorkomen dat, wanneer onverhoopt kortsluiting optreedt bij een terrarium, de doorgeslagen stop in de meterkast ervoor zorgt dat ook de overige terraria (en broedstoof...) zonder stroom komen te staan. Mijn terraria staan alle apart geschakeld, dus met een eigen stop, via een aantal stoppenkasten die tussen de stoppenkasten in de meterkast en de terraria geplaatst zijn. Er moet nu uiteraard wel voor gezorgd worden dat het ampèrage van de extra stoppen lager (bijvoorbeeld slechts 4 ampère) is dan die van de stoppen in de meterkast, willen deze laatste er niet toch uitspringen bij kortsluiting. De extra stoppenkasten die u hiervoor nodig heeft zijn overigens vaak zeer voordelig verkrijgbaar bij een relatie bij een woningbouwvereniging of tweedehands uit de krant.